

Warszawa, dnia 09 grudnia 2020 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ**

FN6.700.13.2019

Według rozdzielnika

Szanowni Państwo,

na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) zwracam się z uprzejmą prośbą o zaopiniowanie projektu *ustawy o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych*, w terminie **30 dni** od dnia otrzymania niniejszego pisma, również w wersji elektronicznej (w formie edytowalnej) na adresy e-mail: jacek.zielinski@mf.gov.pl oraz magdalena.andrzejak3@mf.gov.pl.

Projekt jest dostępny na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy proces legislacyjny” (numer z wykazu prac legislacyjnych: UC67).

Z poważaniem,

z upoważnienia Ministra Finansów,
Funduszy i Polityki Regionalnej

Piotr Nowak

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

- 1.Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 2.Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
- 3.Przewodnicząca Forum Związków Zawodowych.

U S T A W A

z dnia 2020 r.

o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych^{1), 2)}

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady gromadzenia oszczędności w ramach ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego, zwanego dalej „OIPE”, na kontach OIPE albo subkontach OIPE;
- 2) warunki dokonywania wpłat na konta OIPE albo subkonta OIPE;
- 3) warunki dokonywania wypłat, wypłat transferowych oraz zwrotu środków zgromadzonych na kontach OIPE albo subkontach OIPE.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) dostawcy - oznacza to dostawcę OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 15 rozporządzenia 2019/1238;
- 2) konto OIPE - oznacza to indywidualne konto OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 5 rozporządzenia 2019/1238 prowadzone w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) organ nadzoru – oznacza to Komisję Nadzoru Finansowego, o której mowa w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 2059);
- 4) osobie uprawnionej – oznacza to osobę wskazaną przez oszczędzającego w ramach OIPE, która otrzymuje środki z OIPE w przypadku jego śmierci;
- 5) oszczędzający – oznacza to oszczędzającego w ramach OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 3 rozporządzenia 2019/1238, który zawarł umowę o prowadzenie OIPE z dostawcą, w wyniku której gromadzi oszczędności na koncie OIPE albo subkoncie OIPE;
- 6) rozporządzenie 2019/1238 – oznacza to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE) (Dz. Urz. UE L 198 z 25.07.2019, str. 1);

¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE) (Dz. Urz. UE L 198 z 25.07.2019, str. 1).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

- 7) subkonto OIPE – oznacza to subkonto w rozumieniu art. 2 pkt 23 rozporządzenia 2019/1238 prowadzone dla Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) syndyk – oznacza to syndyka w rozumieniu ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1228) oraz nadzorcę sądowego, nadzorcę układu lub zarządcę w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2020 r. poz. 814 i 1298);
- 9) wypłata transferowa – oznacza to przekazanie środków na warunkach określonych w ustawie z konta OIPE na konto OIPE u innego dostawcy albo z konta OIPE na indywidualne konto emerytalne w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1808).

Art. 3. 1. Na koncie OIPE i subkoncie OIPE może gromadzić oszczędności wyłącznie jeden oszczędzający.

2. Jeden oszczędzający może gromadzić oszczędności wyłącznie na jednym koncie OIPE albo subkoncie OIPE.

Art. 4. 1. Prawo do zawarcia umowy o prowadzenie konta OIPE przysługuje osobie fizycznej, która ukończyła 16 lat.

2. Oszczędzający przed ukończeniem 18 roku życia ma prawo do dokonywania wpłat na konto OIPE albo subkonto OIPE tylko w roku kalendarzowym, w którym uzyskuje dochody z pracy wykonywanej na podstawie stosunku pracy.

Art. 5. OIPE jest prowadzone na podstawie umowy, która spełnia warunki określone w art. 4 rozporządzenia 2019/1238, zwanej dalej „umową o prowadzenie OIPE”. Umowę o prowadzenie OIPE zawiera się w formie elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku albo w formie pisemnej.

Art. 6. 1. Osoba fizyczna składa przed zawarciem umowy o prowadzenie OIPE oświadczenie, że nie gromadzi środków na koncie OIPE lub subkoncie OIPE prowadzonym przez innego dostawcę.

2. W przypadku gdy osoba składająca oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, osiągnęła wiek 55 lat, w oświadczeniu potwierdza również, że nie dokonała w przeszłości wypłaty środków zgromadzonych na koncie OIPE lub subkoncie OIPE.

3. Przed złożeniem oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, dostawca odbierający takie oświadczenie jest obowiązany pouczyć osobę fizyczną, że w przypadku:

- 1) podania nieprawdy lub zatajenia prawdy podlega ona odpowiedzialności przewidzianej w art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 i 1517);
- 2) gromadzenia oszczędności na więcej niż jednym koncie OIPE lub subkoncie OIPE, opodatkowaniu na zasadach i w trybie określonym w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych podlegają dochody uzyskane z tytułu gromadzenia oszczędności na wszystkich kontach OIPE oraz subkontach OIPE.

4. Osoba składająca oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, potwierdza, że została pouczona o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oraz o konsekwencjach gromadzenia oszczędności na więcej niż jednym koncie lub subkoncie OIPE wynikających z naruszenia art. 3 ust. 2.

Art. 7. 1. W umowie o prowadzenie OIPE oszczędzający może wskazać jedną lub więcej osób uprawnionych, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na koncie OIPE lub subkoncie OIPE w przypadku jego śmierci.

2. Dyspozycja, o której mowa w ust. 1, może być w każdym czasie zmieniona.

3. Jeżeli oszczędzający wskazał kilka osób uprawnionych, a nie oznaczył ich udziałów w środkach zgromadzonych na koncie OIPE lub subkoncie OIPE albo suma oznaczonych udziałów nie jest równa 1, uważa się, że udziały są równe.

4. W przypadku śmierci osoby uprawnionej jej udział przypada w częściach równych pozostałym osobom uprawnionym, chyba że oszczędzający zadysponuje tym udziałem w inny sposób.

5. W przypadku braku osób uprawnionych środki zgromadzone na koncie OIPE lub subkoncie OIPE wchodzi do spadku, z wyjątkiem umowy o prowadzenie OIPE zawartej z dostawcą, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2019/1238.

Art. 8. 1. Wpłaty dokonywane w ramach OIPE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć kwoty odpowiadającej trzykrotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o prowizorium budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone.

2. W przypadku gdy kwota wpłat ustalona w sposób określony w ust. 1, będzie niższa od kwoty ogłoszonej w poprzednim roku kalendarzowym, obowiązuje kwota wpłat dokonywanych w ramach OIPE ogłoszona w poprzednim roku kalendarzowym.

3. W przypadku OIPE prowadzonego w ramach umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy części składki ubezpieczeniowej stanowiącej wpłatę na konto OIPE.

4. Jeżeli do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym będą dokonywane wpłaty w ramach OIPE, nie jest możliwe ustalenie przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej, jako podstawę do ustalenia kwoty, o której mowa w ust. 1, przyjmuje się przeciętne miesięczne wynagrodzenie z trzeciego kwartału roku poprzedniego.

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym będą dokonywane wpłaty w ramach OIPE, w drodze obwieszczenia, wysokość kwoty, o której mowa w ust. 1.

Art. 9. Po przekroczeniu kwoty, ogłoszonej zgodnie z art. 8 ust. 5, dostawca jest obowiązany do przekazania nadpłaconej kwoty w sposób określony w umowie o prowadzenie OIPE.

Art. 10. 1. Wypłata środków zgromadzonych na koncie OIPE albo subkoncie OIPE następuje wyłącznie:

- 1) na wniosek oszczędzającego po osiągnięciu przez niego wieku 60 lat lub nabyciu uprawnień emerytalnych i ukończeniu 55 roku życia, oraz spełnieniu warunku:
 - a) dokonywania wpłat na konto OIPE albo subkonto OIPE co najmniej w 5 dowolnych latach kalendarzowych, albo
 - b) dokonania ponad połowy wartości wpłat nie później niż na 5 lat przed dniem złożenia wniosku o dokonanie wypłaty;
- 2) na wniosek osoby uprawnionej albo spadkobiercy - w przypadku śmierci oszczędzającego.

2. Wypłata może być, w zależności od wniosku oszczędzającego, osoby uprawnionej albo spadkobiercy, dokonywana jednorazowo albo w ratach. Wypłata jednorazowa, a w przypadku wypłaty w ratach - pierwsza rata, są dokonywane w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia przez:

- 1) oszczędzającego wniosku o dokonanie wypłaty;
- 2) osobę uprawnioną wniosku o dokonanie wypłaty oraz przedłożenia aktu zgonu oszczędzającego i dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby uprawnionej;

- 3) spadkobiercę prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku oraz zgodnego oświadczenia wszystkich spadkobierców o sposobie podziału środków zgromadzonych przez zmarłego oszczędzającego albo prawomocnego postanowienia sądu o dziale spadku oraz dokumentów stwierdzających tożsamość spadkobierców, chyba że spadkobiercy zażądają wypłaty w terminie późniejszym.

3. W przypadku gdy dostawca będący funduszem inwestycyjnym otwartym lub specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 95 i 695) zawiesił odkupywanie jednostek uczestnictwa, a zostały spełnione warunki, o których mowa w ust. 2, wypłata następuje w terminie 14 dni od dnia wznowienia odkupywania jednostek.

4. Oszczędzający, który dokonał wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty, nie może ponownie założyć konta OIPE albo subkonta OIPE, ani dokonywać wpłat na te konta albo subkonta.

Art. 11. 1. Dostawca, dokonując wypłaty, o której mowa w art. 10 ust. 1, obowiązany jest do sporządzenia i przekazania informacji o dokonaniu wypłaty jednorazowej albo o dokonaniu wypłaty pierwszej raty, naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu odpowiednio dla oszczędzającego albo osoby uprawnionej w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych, w terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła wypłata.

2. Warunkiem dokonania wypłaty jest poinformowanie dostawcy przez:

- 1) oszczędzającego o właściwym dla podatku dochodowego od osób fizycznych naczelniku urzędu skarbowego oraz przedstawienie decyzji organu rentowego o przyznaniu prawa do emerytury, jeżeli oszczędzający nie ukończył 60 roku życia;
- 2) osobę uprawnioną o właściwym dla podatku dochodowego od osób fizycznych naczelniku urzędu skarbowego.

3. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane identyfikujące konto OIPE albo subkonto OIPE;
- 2) dane osobowe oszczędzającego;
- 3) datę pierwszej wpłaty albo datę pierwszego zasilenia konta OIPE albo subkonta OIPE środkami w ramach wypłaty transferowej w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpiło wcześniej;
- 4) sumę wpłat w każdym roku kalendarzowym;

- 5) wysokości i daty zasilenia konta OIPE albo subkonta OIPE środkami w ramach wypłat transferowych oraz informacje o dostawcach dokonujących tych wypłat;
- 6) wysokości i daty zwrotów oraz informacje o dostawcy dokonującym zwrotu;
- 7) wysokość i datę wypłaty albo pierwszej raty wypłaty.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do wypłaty dokonywanej przez syndyka, zarząd komisaryczny w przypadkach, o których mowa w art. 14.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, wzór informacji, o której mowa w ust. 3, a także sposób przekazania tej informacji oraz decyzji organu rentowego, o której mowa w ust. 2, uwzględniając konieczność weryfikacji uprawnień oszczędzającego do zwolnienia podatkowego.

Art. 12. 1. Wypłata transferowa jest dokonywana:

- 1) z konta OIPE albo z subkonta OIPE na konto OIPE albo subkonto OIPE u innego dostawcy, w przypadku usługi zmiany dostawcy;
- 2) z konta OIPE albo z subkonta OIPE zmarłego oszczędzającego na konto OIPE albo subkonto OIPE małżonka zmarłego lub osoby uprawnionej;
- 3) z konta OIPE albo z subkonta OIPE zmarłego oszczędzającego na indywidualne konto emerytalne, zwane dalej „IKE”, małżonka zmarłego lub osoby uprawnionej.

2. Wypłata transferowa w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, jest dokonywana na podstawie dyspozycji małżonka zmarłego oszczędzającego albo osoby uprawnionej po przekazaniu dostawcy dokonującemu wypłaty transferowej informacji o koncie OIPE albo koncie IKE prowadzonemu przez instytucję finansową, o której mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

3. Wypłata transferowa w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, jest dokonana w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia dyspozycji wypłaty transferowej przez małżonka zmarłego oszczędzającego lub osoby uprawnionej.

4. Przepisu art. 8 ust. 1 nie stosuje się do wypłat transferowych.

Art. 13. 1. Dokonując wypłaty transferowej, o której mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2, dotychczasowy dostawca przekazuje dostawcy prowadzącemu OIPE małżonka zmarłego oszczędzającego albo osoby uprawnionej następującą informację:

- 1) dane osobowe oszczędzającego;

- 2) datę pierwszej wpłaty albo datę pierwszego zasilenia konta OIPE albo subkonta OIPE środkami w ramach wypłaty transferowej w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpiło wcześniej;
- 3) sumę wpłat w każdym roku kalendarzowym oraz nazwę dostawcy przyjmującego wpłatę;
- 4) wysokość i daty zasilenia konta OIPE albo subkonta OIPE środkami w ramach wypłaty transferowej oraz o nazwę dostawcy, dokonującego tych wpłat;
- 5) wysokość i daty wypłat transferowych przyjętych, a w przypadku transferu papierów wartościowych lub środków pieniężnych zgromadzonych w podmiocie prowadzącym działalność maklerską - również o rodzaju i liczbie tych papierów, oraz nazwę dostawców, od których wypłata transferowa jest dokonywana;
- 6) aktualną wartość środków zgromadzonych na koncie OIPE albo subkoncie OIPE.

2. Dostawca, dokonując wypłaty transferowej, o której mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3, przekazuje instytucji finansowej prowadzącej IKE małżonka zmarłego oszczędzającego albo osoby uprawnionej informację, o której mowa w ust. 2 pkt 5, wraz z podaniem tytułu transferu.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, wzór informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, a także termin oraz tryb jej przekazania, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowości przesyłanych danych o OIPE oszczędzającego między dostawcami i instytucjami finansowymi.

Art. 14. 1. W przypadku:

- 1) otwarcia likwidacji dostawcy,
 - 2) ogłoszenia upadłości albo prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania upadłościowego dostawcy, jeżeli jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania albo otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego,
 - 3) ostatecznej decyzji organu nadzoru o cofnięciu zezwolenia albo w przypadku wygaśnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności przez dostawcę,
 - 4) wydania przez organ nadzoru decyzji o zawieszeniu działalności dostawcy i ustanowieniu zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej, oraz wystąpienia do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości lub otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego, wydania decyzji przez organ nadzoru o wyrejestrowaniu OIPE
- dostawca, zarząd komisaryczny lub syndyk są obowiązani, w terminie 30 dni od dnia wystąpienia zdarzenia, powiadomić o tym oszczędzającego.

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera także co najmniej informacje o:

- 1) terminie, w którym oszczędzający jest obowiązany do dostarczenia potwierdzenia zawarcia umowy, o której mowa w ust. 3, oraz
- 2) skutkach niedostarczenia potwierdzenia, o którym mowa w pkt 1, w terminie 45 dni od dnia otrzymania powiadomienia.

3. W celu dokonania wypłaty transferowej oszczędzający, w terminie 45 dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do zawarcia umowy o prowadzenie OIPE z innym dostawcą albo umowy o prowadzenie IKE z instytucją finansową, o której mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego oraz do dostarczenia potwierdzenia zawarcia takiej umowy dotychczasowemu dostawcy, zarządowi komisarycznemu albo syndykowi.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, dostawca, zarząd komisaryczny, syndyk, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, o którym mowa w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2214 oraz z 2020 r. poz. 622, 1180 i 1639), w przypadku zaspokajania roszczeń z umów ubezpieczenia na życie albo Bankowy Fundusz Gwarancyjny, którym mowa w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 842), w przypadku zaspokajania roszczeń z umów o prowadzenie rachunku bankowego są obowiązani do dokonania wypłaty transferowej środków przyznanych oszczędzającemu w postępowaniu likwidacyjnym, upadłościowym lub postępowaniu określającym sposób przeprowadzania wypłat środków gwarantowanych, o którym mowa w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, na konto OIPE, subkonto OIPE albo IKE wskazane w potwierdzeniu zawarcia umowy, o którym mowa w ust. 3.

5. W przypadku niedopełnienia któregośkolwiek z obowiązków, o których mowa w ust. 3, jeżeli oszczędzający nie spełnia warunków do wypłaty określonych w art. 9 ust. 1 pkt 1, następuje zwrot środków przyznanych w postępowaniu likwidacyjnym, upadłościowym lub postępowaniu określającym sposób przeprowadzania wypłat środków gwarantowanych, o którym mowa w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, na podstawie przepisów właściwych dla danego dostawcy.

Art. 15. 1. Zwrot środków zgromadzonych na koncie OIPE albo subkoncie OIPE następuje w przypadku wypowiedzenia umowy o prowadzenie OIPE przez którąkolwiek ze stron.

2. Warunki wypowiedzenia umowy o prowadzenie OIPE oraz związane z nim ewentualne obciążenia dla drugiej strony regulują postanowienia umowy o prowadzenie OIPE.

3. Na równi ze zwrotem środków zgromadzonych na koncie OIPE albo subkoncie OIPE, w tym także do celów podatkowych, traktuje się pozostawienie środków zgromadzonych na koncie OIPE albo subkoncie OIPE oszczędzającego, jeżeli umowa o prowadzenie OIPE wygasła w przypadkach, o których mowa w art. 14 ust. 1, a nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej.

4. Dostawca, w przypadku wypowiedzenia umowy o prowadzenie OIPE przez którąkolwiek ze stron, poucza oszczędzającego, że zwrotowi podlegają środki zgromadzone na koncie OIPE albo subkoncie OIPE pomniejszone o należny podatek. Ponadto dostawca, dokonując wypowiedzenia umowy o prowadzenie OIPE, informuje oszczędzającego o możliwości dokonania wypłaty transferowej.

5. W przypadku wypowiedzenia umowy o prowadzenie OIPE przez oszczędzającego, składa on oświadczenie o zapoznaniu się z konsekwencjami zwrotu, o których mowa w ust. 4.

6. Zwrot środków zgromadzonych na koncie OIPE albo subkoncie OIPE następuje przed upływem terminu wypowiedzenia umowy.

Art. 16. Dostawca rejestruje wszystkie operacje na koncie OIPE albo subkoncie OIPE, które zostały dokonane w okresie, w którym ten dostawca prowadził konto OIPE lub subkonto OIPE.

Art. 17. Środki zgromadzone na koncie OIPE albo subkoncie OIPE mogą być obciążone zastawem. Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej zastawem z konta OIPE albo subkonta OIPE jest traktowane jako zwrot środków zgromadzonych na koncie OIPE albo subkoncie OIPE.

Art. 18. Nadzór nad rejestracją, tworzeniem, oferowaniem i dystrybucją OIPE sprawuje organ nadzoru.

Art. 19. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, 1428, 1492 i 1565) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5a w pkt 48 w lit c na końcu kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 49 i 50 w brzmieniu:

- „49) ustawie o OIPE – oznacza to ustawę z dnia ... o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych (Dz. U. poz. ...);
- 50) rozporządzeniu 2019/1238 – oznacza to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE) (Dz. Urz. UE L 198 z 25.07.2019, str. 1).”;
- 2) w art. 20 po ust. 1f dodaje się ust. 1g w brzmieniu:
- „1g. Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się również przychody otrzymane z tytułu oszczędzania na:
- 1) koncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy o OIPE i subkoncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 7 tej ustawy,
 - 2) koncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 5 rozporządzenia 2019/1238 prowadzonym za granicą oraz subkoncie w rozumieniu art. 2 pkt 23 tego rozporządzenia prowadzonym dla innego niż Rzeczpospolita Polska państwa – w tym otrzymane przez osoby uprawnione na wypadek śmierci oszczędzającego.”;
- 3) w art. 21 w ust. 1 po pkt 58a dodaje się pkt 58aa i pkt 58ab w brzmieniu:
- „58aa) dochody z tytułu oszczędzania na koncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy o OIPE albo subkoncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 7 tej ustawy uzyskane w związku z:
- a) gromadzeniem i wypłatą środków przez oszczędzającego,
 - b) wypłatą środków dokonaną na rzecz osób uprawnionych do tych środków po śmierci oszczędzającego,
 - c) wypłatą transferową
- na podstawie przepisów o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych, z tym że zwolnienie nie ma zastosowania w przypadku, gdy oszczędzający jednocześnie gromadził oszczędności na więcej niż jednym takim koncie lub subkoncie;
- 58ab) świadczenia z tytułu oszczędzania na koncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 5 rozporządzenia 2019/1238 prowadzonym za granicą lub subkoncie w rozumieniu art. 2 pkt 23 tego rozporządzenia prowadzonym dla innego niż Rzeczpospolita Polska państwa, jeżeli przychody (dochody) z tytułu takich świadczeń nie podlegałyby w całości opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych w państwie, w którym prowadzone jest takie konto lub dla którego prowadzone jest

takie subkonto, gdyby wypłata została dokonywana na rzecz osoby mającej miejsce zamieszkania w tym państwie.”;

4) w art. 30:

a) w ust. 1:

– po pkt 7a dodaje się pkt 7b w brzmieniu:

„7b) z tytułu gromadzenia oszczędności na więcej niż jednym koncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy o OIPE lub subkoncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 7 tej ustawy – w wysokości 75% uzyskanego dochodu z tytułu oszczędzania na każdym koncie OIPE lub subkoncie OIPE; ”,

– po pkt 14 dodaje się pkt 14a w brzmieniu:

„14a) od kwoty świadczeń z tytułu oszczędzania na koncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 5 rozporządzenia 2019/1238 prowadzonym za granicą lub subkoncie w rozumieniu art. 2 pkt 23 tego rozporządzenia prowadzonym dla innego niż Rzeczpospolita Polska państwa – w wysokości 10% przychodu;”,

b) po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:

„3b. Dochodem, o którym mowa w ust. 1 pkt 7b, jest różnica między kwotą stanowiącą wartość środków zgromadzonych na koncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy o OIPE lub subkoncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 7 tej ustawy a sumą wpłat na to konto i subkonto.”,

c) w ust. 9 wyrazy „ust. 1 pkt 2, 4–4b, 5a i 7a” zastępuje się wyrazami „ust. 1 pkt 2, 4-4b, 5a, 7a, 7b i 14a”;

5) w art. 30a:

a) w ust. 1 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

„10a) od dochodu oszczędzającego na koncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy o OIPE albo na subkoncie OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 7 tej ustawy z tytułu zwrotu, na podstawie przepisów o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych, środków zgromadzonych na tym koncie albo subkoncie;”,

b) w ust. 2 wyrazy „ust. 1 pkt 1–5” zastępuje się wyrazami „ust. 1 pkt 1–5, 10a i 11a-11f”,

c) w ust. 8e wyrazy „ust. 1 pkt 11” zastępuje się wyrazami „w ust. 1 pkt 10a i 11”.

Art. 20. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 207) w art. 2 w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) w zakresie ogólnoeuropejskich indywidualnych produktów emerytalnych, o których mowa w przepisach o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1808) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w pkt 14 w lit. g średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. h w brzmieniu:

„h) przeniesieniu środków z OIPE na IKE, w przypadkach określonych w ustawie z dnia.... o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych (Dz. U.);”;

2) w art. 2 w pkt 21 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 22 w brzmieniu:

„22) OIPE - ogólnoeuropejski indywidualny produkt emerytalny w rozumieniu ustawy z dnia....o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych.”;

3) w art. 35 w ust.1 po pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) z konta OIPE w przypadkach, o których mowa w ustawie z dnia.... o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych, do instytucji finansowej, z którą oszczędzający zawarł umowę o prowadzenie IKE.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 2059) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„11) nadzór w zakresie przewidzianym przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE) (Dz. Urz. UE L 198), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/1238.”;

2) po art. 3g dodaje się art. 3h-3m w brzmieniu:

„Art. 3h. 1. Komisja jest właściwym organem w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia 2019/1238.

2. Komisja może przeprowadzać kontrolę działalności dostawców oraz dystrybutorów OIPE.

3. Celem kontroli jest ustalenie zgodności działalności podmiotów, o których mowa w ust. 2, z przepisami rozporządzenia 2019/1239 oraz ustawy z dnia... o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych (Dz. U.).

4. Czynności kontrolne są wykonywane przez pracowników Urzędu Komisji po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia wydanego przez Przewodniczącą Komisji lub upoważnioną przez niego osobę.

5. W toku kontroli pracownicy, o których mowa w ust. 4, mają prawo:

- 1) wstępu do pomieszczeń kontrolowanego podmiotu;
- 2) swobodnego dostępu do oddzielnego stanowiska biurowego;
- 3) żądania od kontrolowanego podmiotu lub od osoby przez niego upoważnionej udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień związanych z przedmiotem kontroli;
- 4) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, w szczególności dokumentów finansowych, księgowych, handlowych, akt postępowań prowadzonych na podstawie właściwych przepisów prawa, ksiąg, ewidencji, dokumentów wewnętrznych, w tym regulaminów oraz instrukcji, dotyczących działalności kontrolowanego podmiotu, oraz żądania sporządzenia, na koszt kontrolowanego podmiotu, kopii i odpisów tych dokumentów oraz wyciągów z nich, w zakresie niezbędnym do prawidłowego przeprowadzenia i zakończenia kontroli;
- 5) żądania od kontrolowanego podmiotu poświadczenia za zgodność z oryginałem pozyskiwanych od niego dokumentów;
- 6) wglądu do danych zawartych w systemie informatycznym związanych z przedmiotem kontroli, w szczególności dokumentów finansowych, księgowych, handlowych, akt postępowań prowadzonych na podstawie właściwych przepisów prawa, ksiąg, ewidencji, dokumentów wewnętrznych, w tym regulaminów oraz instrukcji, dotyczących działalności kontrolowanego podmiotu, oraz żądania sporządzenia, na koszt kontrolowanego podmiotu, kopii tych danych lub wyciągów z nich, w tym w postaci dokumentu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568, 695 i 1517), w zakresie niezbędnym do prawidłowego przeprowadzenia i zakończenia kontroli.

Art. 3i. Do kontroli, o której mowa w art. 3h ust. 2, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086).

Art. 3j. 1. W przypadku gdy:

- 1) przedsiębiorstwo finansowe, o którym mowa w art. 6 ust. 1 rozporządzenia 2019/1239, uzyskało rejestrację OIPE na podstawie fałszywych lub mylących oświadczeń lub w inny sposób, niezgodny z przepisami art. 6 i 7 rozporządzenia 2019/1239,
- 2) przedsiębiorstwo finansowe, o którym mowa w art. 6 ust. 1 rozporządzenia 2019/1239, oferuje, względnie dystrybuuje, produkty noszące oznaczenie „ogólnoeuropejski indywidualny produkt emerytalny” lub „OIPE” bez wymaganej rejestracji,
- 3) dostawca OIPE nie zaoferował usługi przenoszenia produktu, z naruszeniem art. 18 lub 19 rozporządzenia 2019/1239, nie przekazał informacji o tej usłudze, wymaganych zgodnie z art. 20 i 21 rozporządzenia 2019/1239 lub nie spełnia wymogów i obowiązków określonych w rozdziale IV, rozdziale V, art. 48 i 50 i rozdziale VII rozporządzenia 2019/1239,
- 4) depozytariusz nie wypełnia swoich obowiązków nadzorczych zgodnie z art. 48 rozporządzenia 2019/1239

- Komisja może, w drodze decyzji:

- 1) wydać publiczne oświadczenie wskazujące osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia;
- 2) nakazać osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej zaprzestanie danego zachowania oraz powstrzymanie się od takiego zachowania w przyszłości;
- 3) zakazać osobie odpowiedzialnej za naruszenie pełnienia funkcji członka organu zarządzającego, nadzorczego lub funkcji kierowniczych w przedsiębiorstwach finansowych wymienionych w art. 6 ust. 1 lit. a-f rozporządzenia 2019/1238 przez okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż rok;
- 4) nałożyć karę pieniężną w wysokości co najmniej:
 - a) w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej:
 - kwoty 21 731 500 zł lub 10% przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych, a w przypadku zakładu ubezpieczeń – 10% składki przypisanej brutto, wykazanych w ostatnim sprawozdaniu

finansowym za rok obrotowy, zatwierdzonym przez organ zatwierdzający,
albo

- dwukrotności kwoty korzyści uzyskanych w wyniku naruszenia –
w przypadku gdy jest możliwe ich ustalenie,

b) w przypadku osoby fizycznej:

- kwoty 3 042 410 zł, albo
- dwukrotności kwoty korzyści uzyskanych w wyniku naruszenia –
w przypadku gdy jest możliwe ich ustalenie.

2. W przypadku gdy osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lit. a, jest jednostką dominującą albo jednostką zależną jednostki dominującej, która ma obowiązek sporządzać skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655 i 1680 oraz z 2020 r. poz. 568), karę pieniężną, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lit. a, ustala się na podstawie przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych, a w przypadku zakładu ubezpieczeń – składki przypisanej brutto, wykazanych w ostatnim rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zatwierdzonym przez organ zatwierdzając jednostki dominującej.

3. Decyzje, o których mowa w ust. 1, są natychmiast wykonalne.

4. Komisja przekazuje do publicznej wiadomości decyzje, o których mowa w ust. 1, po uprzednim poinformowaniu o wydaniu tej decyzji osoby, której ona dotyczy, zgodnie z zasadami określonymi w art. 69 rozporządzenia 2019/1238.

5. Informacje, o których mowa w ust. 4, dotyczące imienia i nazwiska osoby, której została wydana decyzja, Komisja udostępnia na stronie internetowej przez okres 5 lat, licząc od dnia ich udostępnienia.

Art. 3k. Komisja nakłada i cofa zakaz lub ograniczenie, o którym mowa w art. 63 ust. 1 rozporządzenia 2019/1238, w drodze decyzji.

Art. 3l. 1. Komisja publikuje na oficjalnej stronie internetowej kryteria stosowane na potrzeby oceny wiedzy i umiejętności osób fizycznych świadczących doradztwo w odniesieniu do OIPE zgodnie z art. 34 ust. 6 rozporządzenia 2019/1238.

2. Na żądanie Komisji dostawcy OIPE i dystrybutorzy OIPE wykazują na podstawie kryteriów, o których mowa w ust. 1, że osoby fizyczne świadczące doradztwo

w odniesieniu do OIPE posiadają wiedzę i umiejętności niezbędne do wywiązania się z ich obowiązków określonych w rozporządzeniu 2019/1238.

Art. 3m. 1. W przypadkach, gdy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej dostawca OIPE lub dystrybutor OIPE prowadzi dystrybucję OIPE z wyraźną szkodą dla interesów oszczędzających w ramach OIPE, Komisja dla właściwego funkcjonowania rynku indywidualnych produktów emerytalnych może wobec dostawcy OIPE lub dystrybutora OIPE, będących przedsiębiorcami zagranicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1252), uniemożliwić dostawcy OIPE lub dystrybutorowi OIPE dalszej dystrybucji OIPE na terytorium Rzeczypospolitej w rozumieniu art. 16 ust. 4 rozporządzenia 2019/1238.

2. O zastosowanych środkach w celu zapobieżenia dalszym nieprawidłowościom Komisja niezwłocznie informuje dostawcę OIPE lub dystrybutora OIPE w formie decyzji oraz informuje bez zbędnej zwłoki właściwy organ nadzorczy inny niż dla Rzeczypospolitej Polskiej, w którym dostawca OIPE lub dystrybutor OIPE ma siedzibę.”;

- 3) w art. 12 w ust. 2 w pkt 2 po lit. i średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. j w brzmieniu:

„j) wydawania decyzji o zarejestrowaniu i o wyrejestrowaniu ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego;”;

- 4) w art. 19e ust. 1 i ust. 2 otrzymują brzmienie:

„1. Wpływy z tytułu kar pieniężnych nakładanych przez Komisję na podstawie art. 3c ust. 1 pkt 5, art. 3g ust. 1 pkt 7 i art. 3j ust. 2 pkt 4 oraz na podstawie ustaw, o których mowa w art. 1 ust. 2, stanowią środki Funduszu Edukacji Finansowej, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2279).

2. Do należności z tytułu kar pieniężnych nakładanych przez Komisję na podstawie art. 3c ust. 1 pkt 5, art. 3g ust. 1 pkt 7 i art. 3j ust. 2 pkt 4 oraz na podstawie ustaw, o których mowa w art. 1 ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa oraz przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2279 oraz z 2020 r. poz. 6223) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
 - a) w pkt 1 po lit. e średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. f w brzmieniu:

„f) oszczędzającego lub osób uprawnionych w rozumieniu art. 2 pkt 4 i pkt 5 ustawy z dnia ... o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych;”;
 - b) w pkt 3 po lit. l średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. m w brzmieniu:

„m) dostawcę OIPE oraz dystrybutora OIPE w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia ... o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych .”;
- 2) w art. 43c w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wpływów z tytułu kar pieniężnych nakładanych przez Komisję Nadzoru Finansowego na podstawie ustaw, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 2059), oraz art. 3c ust. 1 pkt 5, art. 3g ust. 1 pkt 7 i art. 3j ust. 1 pkt 4 tej ustawy, z wyjątkiem kar pieniężnych nakładanych przez Komisję Nadzoru Finansowego na podstawie art. 138 ust. 3 pkt 3a i art. 141 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe oraz art. 72 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych;”.

Art. 24. W ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2020 r. poz. 971 i 1086) w art. 42 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

- „3) przystąpienie i uczestnictwo w pracowniczym programie emerytalnym, uczestnictwo w pracowniczym planie kapitałowym, zawarcie umowy i gromadzenie oszczędności na indywidualnym koncie emerytalnym lub indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego oraz zawarcie umowy i gromadzenie oszczędności na koncie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego prowadzonego w Rzeczypospolitej Polskiej i na subkoncie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego prowadzonego dla Rzeczypospolitej Polskiej;”.

Art. 25. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 2021 r.

Za zgodność pod względem prawnym,

legislacyjnym i redakcyjnym

Aleksandra Ostapiuk

Dyrektor Departamentu Prawnego

w Ministerstwie Finansów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych służy wykonywaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/1238”.

Rozporządzenie 2019/1238 dotyczy stworzenia nowego ogólnoeuropejskiego, konkurencyjnego produktu zabezpieczenia emerytalnego w III filarze emerytalnym na szczeblu unijnym.

OIPE może przyczynić się do rozwoju płynnych i wydajnych rynków kapitałowych EU, pobudzających inwestycje i wzrost gospodarczy w UE. Ponadto skutecznie funkcjonujący wewnętrzny rynek emerytur indywidualnych może doprowadzić do zapewnienia konsumentom odpowiednio szerokiej oferty indywidualnych produktów emerytalnych.

Obecnie różnorodność przepisów na poziomie państw członkowskich skutkuje rozdrobnieniem i niejednorodnością rynków emerytur indywidualnych oraz małą podażą III-filarowych produktów. W związku z powyższym, aby likwidować bariery między rynkami krajowymi w zakresie gromadzenia oszczędności długoterminowych, proponuje się wprowadzenie nowego produktu emerytalnego, którym jest OIPE. Ma on służyć zwiększeniu konkurencji między podmiotami oferującymi programy emerytalne oraz zapewnieniu korzyści skali. Ponadto, umożliwienie dostawcom OIPE oferowania przez transgraniczną dystrybucję za pośrednictwem elektronicznych kanałów dystrybucji wpłynie na konkurencyjność tego rynku na szczeblu UE. Produkt powinien przynieść korzyści oszczędzającym, dając im dostęp do lepszych i tańszych produktów. Dodatkowo powinien zwiększyć stopę oszczędności oraz zmniejszyć luki w poziomie dochodów pomiędzy okresem aktywności zawodowej a okresem emerytalnym.

W przepisach rozporządzenia 2019/1238 pozostawiono państwom członkowskim określenie warunków dotyczących fazy akumulacji (czyli okresu, przez który gromadzone są aktywa w ramach OIPE) oraz fazy deakumulacji (czyli okresu, przez który zgromadzone aktywa mogą być wykorzystane w celu finansowania emerytury lub innych potrzeb w zakresie dochodu) w zakresie, w jakim nie zostały one ustanowione w rozporządzeniu.

Należy zauważyć, że rozporządzeniu 2019/1238 towarzyszy zalecenie Komisji Europejskiej w sprawie traktowania pod względem podatkowym indywidualnych produktów emerytalnych, w tym ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego *C(2017) 4393 final*, w którym Komisja Europejska zachęca państwa członkowskie do zapewnienia równego traktowania OIPE i podobnych produktów krajowych, przy jednoczesnym zachowaniu funkcjonujących krajowych kryteriów w zakresie stosowania ulg podatkowych. Z tego też względu zaproponowane ulgi wzorowane są na istniejących rozwiązaniach w zakresie IKE. Przyjęte zatem zostało rozwiązanie, w którym wpłaty na konto OIPE prowadzone w Polsce, jak i subkonto OIPE prowadzone dla Polski (w rozumieniu odpowiednio art. 2 pkt 2 i pkt 7 projektu ustawy) będą pochodziły ze środków oszczędzającego po opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, natomiast zwolnione z opodatkowania będą dochody uzyskiwane z inwestycji w czasie oszczędzania, jak i dochód związany z wypłatą środków z konta lub subkonta (ang. model T-E-E).

Zaproponowane rozwiązanie na wzór IKE wynika z tego, że IKE jest pozytywnie oceniane przez instytucje finansowe i oszczędzających. Z danych KNF¹ wynika, że na dzień 30 czerwca 2020 r. na IKE oszczędza 861 565 osób, zaś na IKZE 546 659 osób. Można z tego wnioskować, że IKE cieszy się odpowiednio większym zainteresowaniem osób oszczędzających w ramach III filaru emerytalnego.

W Polsce w obecnie obowiązującym stanie prawnym za odpowiednik OIPE można uznać IKE funkcjonujące w III filarze emerytalnym, stąd w niniejszym projekcie wzorowano się na już istniejących, dobrych oraz sprawdzonych rozwiązaniach w tym zakresie. OIPE mają stanowić uzupełnienie systemu obecnych państwowych, pracowniczych lub indywidualnych emerytur krajowych, ale nie zastępują, ani nie harmonizują systemu krajowych emerytur indywidualnych.

Rozporządzenie 2019/1238 przede wszystkim określa wymogi dotyczące zasad udzielania zezwoleń dla indywidualnych produktów emerytalnych, które są dystrybuowane w Unii Europejskiej pod oznaczeniem „OIPE”, a także określa wymogi dotyczące ich tworzenia, dystrybucji, przenoszenia oraz nadzoru nad nimi.

OIPE będzie mógł być oferowany we wszystkich państwach UE przez dostawcę, który posiada zezwolenie na tworzenie OIPE i jego dystrybucję. Mogą być nimi różnorakie instytucje

¹ Dane dostępne pod adresem: https://www.knf.gov.pl/?articleId=70561&p_id=18 oraz https://www.knf.gov.pl/?articleId=70563&p_id=18.

finansowe: instytucje kredytowe, zakłady ubezpieczeń, instytucje pracowniczych programów emerytalnych (IORP), firmy inwestycyjne, które świadczą usługi zarządzania portfelem czy firmy i spółki inwestycyjne oraz zarządzające, a także zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi w myśl art. 6 rozporządzenia 2019/1238.

Projekt ustawy o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych kreuje realne szanse na zwiększenie oszczędności emerytalnych Polaków i wskazuje, czym jest indywidualny produkt emerytalny. Jasno określony cel emerytalny, oparty jest na umowie między dostawcą lub dystrybutorem OIPE a indywidualnym oszczędzającym, przewiduje akumulację kapitału aż do momentu przejścia na emeryturę i zapewnia dochód po osiągnięciu wieku emerytalnego.

Projektowany art. 2 ustawy zawiera definicję pojęć użytych w projekcie ustawy.

Zaproponowane rozwiązania dotyczące fazy akumulacji wynikają z prawa określonego w art. 47 rozporządzenia 2019/1238. Projektowany art. 3 ustawy wskazuje, że na koncie OIPE i subkoncie OIPE może gromadzić oszczędności wyłącznie jeden oszczędzający. Oznacza to, iż ustawa nie przewiduje prowadzenia wspólnego konta i subkonta OIPE np. dla małżonków. W przepisie tym także zostało określone, że jeden oszczędzający może gromadzić oszczędności wyłącznie na jednym koncie OIPE albo subkoncie OIPE. Przyjęcie takiego rozwiązania wynika z wprowadzenia ulg podatkowych związanych z gromadzeniem środków w ramach OIPE na prowadzonych w Polsce kontach i prowadzonych dla Polski subkontach. Jednocześnie takie rozwiązanie nie powoduje gorszej sytuacji oszczędzających w ramach OIPE z oszczędzającymi w istniejących obecnie krajowych produktach dobrowolnego oszczędzania na cele emerytalne (IKE).

Zgodnie z projektowanym art. 4 osoba fizyczna, która ukończyła 16 lat ma prawo do zawarcia umowy o prowadzenie konta OIPE. Przyjęcie takiego rozwiązania wynika z faktu, że zgodnie z Kodeksem Pracy pracownikiem może być osoba, która ukończyła 18 lat. Jednakże przepisy uwzględniają również pracowników młodocianych. Projektodawca, w celu zachowania spójności systemu w III filarze emerytalnym, zdecydował że prawo do zawarcia umowy o prowadzenie konta OIPE będzie mieć osoba fizyczna, która ukończyła 16 lat.

Ponadto wpłaty na OIPE będą mogły dokonywać również osoby, które ukończyły 16 lat, czyli także, które już mogą wykonywać pracę na podstawie umowy o pracę. W celu objęcia tylko takich małoletnich systemem oszczędzania w ramach OIPE, dla oszczędzającego małoletniego

wprowadzone zostało dodatkowe ograniczenie wpłat tylko do wysokości dochodów uzyskanych przez niego w danym roku z pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę. Podkreślić należy, że podatnikami z dochodów małoletnich z ich pracy są małoletni (dochodów takich nie dolicza się do dochodów rodziców – art. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych). Rozwiązanie takie w stosunku do młodocianych pozwala zrealizować cel oszczędzania w ramach OIPE, jakim jest gromadzenie środków przez oszczędzającego po opodatkowaniu ich podatkiem dochodowym, przy wskazaniu ich pochodzenia ze źródła cechującego się ciągłością i pewnością świadczeń. Zapobiega to sytuacji, w której małoletni będą gromadzili środki na polskich kontach OIPE lub prowadzonych dla Polski subkontach OIPE, pochodzące ze źródeł innych, niż z których są podatnikami podatku dochodowego. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 7 ustawy PIT dochody małoletnich dzieci podlegające opodatkowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co do zasady, dolicza się do dochodów rodziców, nie dotyczy to jednak dochodów małoletnich pochodzących z ich pracy.

Projektowany art. 5 wskazuje na formę prowadzenia umowy o prowadzenie OIPE. Umowę zawiera się w formie elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku albo w formie pisemnej. Rozwiązanie takie ma na celu uelastycznienie formy zawarcia umowy o prowadzenie OIPE oraz wybór odpowiedniej formy w zależności od potrzeb stron tej umowy.

W projektowanym art. 6 na osoby fizyczne nałożony został obowiązek składania dostawcy oświadczenia przed zawarciem umowy o prowadzenie OIPE odnośnie gromadzenia środków na koncie lub subkoncie OIPE. Informacja ma na celu umożliwienie wykrycia przypadków posiadania więcej niż jednego OIPE przez oszczędzającego, czego nie przewiduje ustawa.

W projektowanym art. 7 zaproponowano rozwiązania, które umożliwiają oszczędzającemu wskazanie osoby lub osób uprawnionych do otrzymania środków zgromadzonych na koncie lub subkoncie OIPE. Wprowadzenie takiej regulacji jest uzasadnione z uwagi na prywatny charakter środków gromadzonych na OIPE, a tym samym możliwość ich dysponowania przez oszczędzającego na wypadek jego śmierci. Oszczędzający może wskazać jedną lub więcej osób uprawnionych, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na koncie OIPE w przypadku jego śmierci. Ponadto określone zostały zasady postępowania w przypadku dziedziczenia środków zgromadzonych na OIPE. W przypadku braku osób uprawnionych środki zgromadzone na koncie OIPE lub subkoncie wchodzi do spadku, z wyjątkiem gdy umowa o prowadzenie OIPE została zawarta z dostawcą, jakim jest zakład ubezpieczeń, wtedy stosuje

się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego, ponieważ kwoty z ubezpieczenia osobowego nie wchodzi do masy spadkowej.

Roczny limit wpłat przez oszczędzającego na OIPE określony został w art. 8 ust. 1 projektu ustawy i wynosi kwotę odpowiadającą trzykrotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o prowizorium budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. Projektodawca proponuje określenie limitu wpłat w takiej wysokości, mając na uwadze zachowanie spójności systemu w III filarze emerytalnym. Kwotę limitu wpłat na każdy rok ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” drodze w obwieszczenia minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Jednakże w przypadku OIPE prowadzonego w ramach umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym wprowadzone ograniczenie dotyczy części składki ubezpieczeniowej stanowiącej wpłatę na konto OIPE, a nie części kapitałowej. W przypadku dokonania wypłaty transferowej do zakładu ubezpieczeń na życie, środki transferowane zasilają w całości rachunek oszczędzającego w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym. Oznacza to, że zakład ubezpieczeń na życie nie może ze środków transferowanych pokryć kosztów ochrony ubezpieczeniowej czy innych kosztów związanych z prowadzeniem umowy ubezpieczenia na życie z funduszem kapitałowym.

Projektowany art. 9 zobowiązuje dostawcę do przekazania nadpłaconej kwoty, w sposób określony w umowie o prowadzenie OIPE. Norma taka jest konieczna z uwagi na ewentualne możliwe przypadki dokonywania wpłat na OIPE powyżej ustalonego limitu.

Wypłata, w zależności od wniosku oszczędzającego albo osoby uprawnionej, może być dokonywana jednorazowo albo w ratach. Projektowany art. 10 wskazuje warunki nabycia prawa do wypłaty środków, w tym warunki i formy wypłat środków zgromadzonych na OIPE. Ponadto zakłada, że osoby gromadzące oszczędności na OIPE będą zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych. Taką możliwość będą miały jednak wyłącznie osoby, które wypłacą zgromadzone oszczędności dopiero po 60 roku życia, bądź nabędą uprawnienia emerytalne i ukończą 55 lat oraz jednocześnie będą oszczędzać na OIPE co najmniej przez pięć dowolnych lat lub gdy ponad połowa wartości wpłat na OIPE zostanie dokonana nie później niż na pięć lat przed dniem złożenia wniosku o wypłatę. Po osiągnięciu 60 roku życia lub nabyciu uprawnień emerytalnych i ukończeniu 55 lat oraz spełnieniu pozostałych warunków dotyczących wymaganego okresu gromadzenia oszczędności, oszczędzający będą mogli swobodnie decydować o przeznaczeniu zgromadzonych oszczędności.

Zaproponowane rozwiązania w projektowanej ustawie w art. 4, art. 10 i art. 15 wynikają z art. 57 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2019/1238, gdzie pozostawiono państwu członkowskim swobodę do określenia warunków dotyczących fazy dekulacji i wypłat z subkont krajowych, a takie warunki mogą obejmować w szczególności minimalny wiek dla rozpoczęcia fazy dekulacji, maksymalny okres na przystąpienie do OIPE przed osiągnięciem wieku emerytalnego, jak również warunki wyjścia z inwestycji przed osiągnięciem minimalnego wieku dla rozpoczęcia fazy dekulacji, w szczególności w przypadku szczególnych trudności. Wprowadzenie minimalnego okresu dokonywania wpłat na OIPE ma zmobilizować oszczędzających do długookresowego gromadzenia oszczędności. Tylko bowiem długookresowe gromadzenie oszczędności gwarantuje oszczędzającym odłożenie środków pozwalających im na realne uzupełnienie ich dochodów emerytalnych.

Projektowany art. 11 wskazuje na obowiązek poinformowania urzędu skarbowego właściwego dla oszczędzającego przez dostawcę, który dokonuje wypłaty. Przesyłanie informacji o zakładanych i likwidowanych OIPE ma zapobiegać ewentualnym nadużyciom podatkowym na gruncie wprowadzanych zwolnień podatkowych. Ponadto, jeżeli oszczędzający nie ukończył 60 lat, musi również przedstawić dostawcy decyzję organu rentowego o przyznaniu prawa do emerytury.

W myśl art. 47 rozporządzenia 2019/1238 państwa członkowskie określają warunki dotyczące fazy akumulacji subkont krajowych. W związku z tym możliwe jest również dokonanie transferu środków zgromadzonych na OIPE w przypadku zmiany dostawcy przez oszczędzającego, jak również w przypadku śmierci oszczędzającego na OIPE, czy otwarcia likwidacji dostawcy lub upadłości dostawcy. Projektowany art. 12 określa, czym jest wypłata transferowa, kiedy jest dokonywana i na jakiej podstawie. Projektodawca zdecydował, że wypłata transferowa będzie dokonywana w dwóch przypadkach. Pierwszy z nich przewiduje, że będzie dokonywana z konta OIPE albo z subkonta OIPE zmarłego oszczędzającego na konto OIPE albo subkonto OIPE małżonka zmarłego lub osoby uprawnionej albo z konta OIPE albo z subkonta OIPE zmarłego oszczędzającego na Indywidualne Konto Emerytalne małżonka zmarłego lub osoby uprawnionej. Natomiast drugi przypadek będzie miał zastosowanie w sytuacji zmiany dostawcy. Wypłata transferowa będzie wówczas dokonywana z konta OIPE albo z subkonta OIPE oszczędzającego u dotychczasowego dostawcy na konto OIPE albo subkonto OIPE u nowego dostawcy.

Oszczędzający ma pełne prawo do zmiany sposobu gromadzenia oszczędności emerytalnych i do zmiany dostawcy na innego dostawcę OIPE z siedzibą w tym samym lub innym państwie

członkowskim. W trakcie zmiany dostawcy – dotychczasowy dostawca OIPE dokonuje transferu odpowiednich kwot lub, w stosownych przypadkach, wkładów rzeczowych z konta OIPE, i następnie je zamyka. Warunkiem transferu jest zawarcie przez oszczędzającego w ramach OIPE umowy z przyszłym dostawcą OIPE na otwarcie nowego konta OIPE.

Projektowany art. 13 wskazuje, że dotychczasowy dostawca przekazuje nowemu dostawcy informację, która jest niezbędna do wykonania wypłaty transferowej. Informacja ta zawiera wszystkie istotne dane, które są niezbędne dla dostawcy prowadzącego konto OIPE małżonka zmarłego oszczędzającego na OIPE lub konto OIPE osoby uprawnionej.

Rozporządzenie 2019/1238 nie reguluje sytuacji likwidacji, upadłości dostawcy OIPE lub innej przyczyny likwidacji subkonta krajowego prowadzonego w Polsce przez dostawcę OIPE, a także możliwości obciążenia środków zgromadzonych na OIPE zastawem. W związku z tym zasadne jest uregulowanie tych kwestii w projekcie, co znalazło odzwierciedlenie w art. 14 i art. 17 projektu ustawy. Mając na uwadze motyw 23 rozporządzenia 2019/1238, który stanowi, że zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa państw członkowskich, jeżeli nie są już objęte niniejszym rozporządzeniem lub unijnymi przepisami sektorowymi, przyjęte przez państwa członkowskie w ramach wdrażania unijnych przepisów sektorowych, to powyższe przypadki musiały zostać uregulowane w prawie polskim. Projektowany art. 14, w przypadku zaistnienia sytuacji opisanych w ust. 1, nakłada na dostawcę, zarząd komisaryczny lub syndyka, odpowiedni obowiązek informacyjny oraz przewiduje możliwość dokonania przez oszczędzającego na OIPE wypłaty transferowej do innego dostawcy OIPE albo instytucji finansowej prowadzącej IKE. Rozwiązanie takie ma na celu umożliwienie dalszego oszczędzania środków w ramach III filara emerytalnego – w ramach OIPE albo IKE – po zawarciu przez oszczędzającego umowy z inną instytucją finansową. Tym samym środki te pozostaną w systemie emerytalnym i będą mogły zostać wykorzystane przez oszczędzającego na OIPE, zgodnie z pierwotnym założeniem, po zakończeniu przez niego aktywności zawodowej.

W projektowanym art. 15 określono warunki zwrotu. Zwrot środków zgromadzonych na koncie lub subkoncie OIPE następuje w razie wypowiedzenia umowy o prowadzenie OIPE przez którąkolwiek ze stron, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej, np. upadłość dostawcy. Zwrotowi podlegają zgromadzone środki pomniejszone o należny podatek. Oszczędzający, który wcześniej zdecyduje się na wycofanie środków składa dostawcy oświadczenie o zapoznaniu się z konsekwencjami zwrotu. Mając na uwadze zachowanie spójności systemu w III filarze emerytalnym, rozwiązania w zakresie skutków

podatkowych w zakresie zwrotu środków zgromadzonych na kontach i subkontach OIPE w Polsce są analogiczne jak w przypadku dochodów z IKE. Zostały one opisane w dalszej części uzasadnienia w zakresie dotyczącym zmian w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Jednocześnie, kierując się zasadami funkcjonowania OIPE określonymi w rozporządzeniu 2019/1238, ustanawiającymi OIPE jako produkt emerytalny, przeznaczony do długoterminowego gromadzenia kapitału, a tym samym koniecznością ograniczania możliwości wcześniejszego wycofania kapitału i związanymi z tym sankcjami dla oszczędzającego (motyw 20 oraz art. 2 pkt 2), projekt dopuszcza, żeby regulacje w zakresie dotyczącym rozwiązywania umowy, a tym samym zwrotu środków zgromadzonych na prowadzonych w Polsce kontach OIPE i prowadzonych dla Polski subkontach OIPE, wynikały z zawartej umowy o prowadzenie OIPE.

Projektowany art. 16 nakłada na dostawcę obowiązek rejestracji wszystkich dokonanych operacji na koncie OIPE albo subkoncie OIPE u danego dostawcy. Zaproponowany przepis ma na celu zapobiegać ewentualnym nadużyciom podatkowym na gruncie wprowadzanych zwolnień podatkowych.

Art. 17 projektu przewiduje możliwość obciążenia środków zgromadzonych na koncie OIPE albo subkoncie OIPE zastawem. Wprowadzenie takiej regulacji ma na celu uspołnienie rozwiązań w ramach III filara emerytalnego. Ponadto, jak wskazuje się w literaturze, „Przepisy KC przewidują możliwość ustanowienia zastawu na rzeczach ruchomych oraz na prawach pod warunkiem, że są to prawa zbywalne [...]. Przepisy KC regulujące zastaw na prawach zbywalnych mają charakter ogólny i ich stosowanie może zostać wyłączone lub odpowiednio zmodyfikowane przez przepisy szczególne regulujące ustanowienie zastawu na określonych rodzajach praw, tzn. w tym przypadku przepisy dotyczące poszczególnych instytucji finansowych.”²

Projektowany art. 18 wskazuje organ nadzoru, Komisję Nadzoru Finansowego, jako sprawujący nadzór nad rejestracją, tworzeniem, oferowaniem i dystrybucją OIPE, w celu zapewnienia stosowania przepisów rozporządzenia. Komisja Nadzoru Finansowego sprawuje nadzór nad sektorem bankowym, rynkiem kapitałowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym, nadzór nad instytucjami płatniczymi i biurami usług płatniczych, instytucjami pieniądza

² dr A. Kopeć, K. Niziołek, P. Paczkowski, *Indywidualne konta emerytalne. Komentarz*, Wydawnictwo C. H. Beck, 2004 r.

elektronicznego oraz nad sektorem kas spółdzielczych. Z tego względu zasadne jest, aby określić ten organ jako właściwy również w zakresie OIPE.

Zmiany w innych ustawach:

1) zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, z późn. zm.) mają charakter dostosowawczy do wprowadzenia do polskiego systemu prawnego nowego produktu, jakim są ogólnoeuropejskie indywidualne produkty emerytalne (OIPE) i koniecznością określenia zasad opodatkowania przychodów (dochodów), jakie w związku z tym mogą powstawać. Pomimo wprowadzenia projektowanej ustawy, która dotyczy tylko zasad oszczędzania w OIPE na kontach prowadzonych w Polsce lub subkontach krajowych prowadzonych dla Polski, regulacji przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (ustawa PIT), także wymagają skutki wynikające z inwestowania w OIPE na zagranicznych kontach lub subkontach krajowych prowadzonych dla innych państw niż Polska.

We wprowadzonych zmianach w sposób jednoznaczny zostało określone, że dochody z tytułu oszczędzania w ramach OIPE, w tym otrzymane przez uprawnionych na wypadek śmierci oszczędzającego niezależnie od kraju, w którym jest konto lub dla którego prowadzone jest subkonto, stanowią przychód z innych źródeł (dodany w art. 20 ust. 1g ustawy PIT).

W celu stworzenia zachęt do oszczędzania na dodatkowe świadczenia emerytalne w formie OIPE, wprowadzone zostały zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych dochodów z tytułu oszczędzania na prowadzonym w Polsce koncie OIPE lub prowadzonym dla Polski subkoncie OIPE, w zakresie analogicznym jak w przypadku dochodów od środków zgromadzonych na indywidualnych kontach emerytalnych (IKE). Tak więc przyjęte zostało, że wpłaty na konta OIPE prowadzonego w Polsce lub subkonta prowadzonego dla Polski OIPE będą pochodziły z dochodu po opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, natomiast zwolnione z opodatkowania będą dochody uzyskiwane z inwestycji w czasie oszczędzania, jak i dochód związany z wypłatą środków z konta lub subkonta (ang. model T-E-E).

Wprowadzone zatem do ustawy PIT zostały zwolnienia z opodatkowania dochodów generowanych w czasie oszczędzania na koncie lub subkoncie OIPE, jak i dochody powstałe w czasie gromadzenia w momencie wypłaty środków z takiego konta lub subkonta, po zrealizowaniu celu oszczędzania, jako świadczenia emerytalnego. Przy czym zwolnienie to dotyczy tylko dochodów od środków zgromadzonych w ramach OIPE na koncie prowadzonym

w Polsce przez polskiego dostawcę albo na subkoncie prowadzonym dla Polski, które podlegają regulacji projektowanej ustawie (art. 21 ust. 1 pkt 58aa lit. a ustawy PIT).

Ponadto, analogicznie jak w przypadku dochodów z IKE, zwolnione z opodatkowania są dochody ze środków zgromadzonych w ramach OIPE na kontach prowadzonych w Polsce przez polskiego dostawcę albo na subkoncie prowadzonym dla Polski, dokonane na rzecz osób uprawnionych do tych środków po śmierci oszczędzającego oraz wypłatą transferową, o której mowa w art. 12 projektu ustawy (art. 21 ust. 1 pkt 58aa lit. b i c ustawy PIT).

Ze zwolnień podatkowych nie korzystają dochody ze środków zgromadzonych w ramach OIPE na kontach prowadzonych w Rzeczypospolitej Polskiej lub subkontach prowadzonych dla Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli oszczędzający jednocześnie gromadził oszczędności na więcej niż jednym prowadzonym w Polsce koncie lub subkoncie OIPE. W takim przypadku ustalany jest dochód od każdego prowadzonego w Polsce konta lub subkonta OIPE, który podlega opodatkowaniu 75% zryczałtowanym podatkiem dochodowym (art. 30 ust. 1 pkt 7b ustawy PIT). Dochodem do opodatkowania podatkiem PIT jest różnica między kwotą stanowiącą wartość środków zgromadzonych na prowadzonym w Polsce koncie lub subkoncie OIPE, a sumą wpłat na to konto lub subkonto (art. 30 ust. 3b ustawy PIT).

Z kolei opodatkowaniu 10% zryczałtowanym podatkiem dochodowym podlegają kwoty świadczeń z konta OIPE z tytułu oszczędzania na prowadzonym za granicą koncie OIPE lub zagranicznym subkoncie OIPE. Opodatkowaniu podatkiem PIT podlega przychód, nie ma przy tym znaczenia z jakiego tytułu takie świadczenie z zagranicznego konta lub subkonta jest wypłacane. Rozwiązanie takie znacznie upraszcza opodatkowanie tych przychodów uzyskanych ze środków z zagranicznych kont lub subkont OIPE uzyskiwane przez polskich rezydentów, bez potrzeby wnikania w system preferencji podatkowych przyznanych w państwie uzyskania przychodu (państwie, w którym prowadzone jest konto lub dla którego prowadzone jest subkonto OIPE) w fazie akumulacji, jak i dekumulacji środków na OIPE. Regulacja taka nie wymaga również szczegółowej analizy źródeł środków gromadzonych na kontach lub subkontach OIPE, w celu określenia dochodu uzyskanego przez uczestnika (beneficjenta) zagranicznego konta lub subkonta OIPE, które będą miały umocowanie w porządkach prawnych innych państw. Stawka podatku w wysokości 10% przychodu jest analogiczna dla stawki opodatkowania wypłat środków zgromadzonych na indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego (IKZE). Przepis ten stosuje się z uwzględnieniem umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska (art. 30

ust. 9 ustawy PIT). Jednak podkreślić należy, że w odróżnieniu od środków otrzymanych w ramach OIPE z innego państwa członkowskiego, świadczenia ze zwrotu środków zgromadzonych na IKZE podlegają opodatkowaniu wg skali podatkowej (17% i 32%), bez pomniejszania o koszty np. wpłaty składek podlegające odliczeniu od dochodu do opodatkowania podatkiem PIT.

W celu zachowania równości oszczędzających w ramach OIPE na kontach w Polsce i za granicą oraz subkontach prowadzonych dla Polski i innego niż Polska państwa, zostało wprowadzone zwolnienie świadczeń z OIPE z tytułu oszczędzania na prowadzonym za granicą koncie OIPE lub prowadzonym dla innego niż Rzeczpospolita Polska państwa subkoncie OIPE w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238. Zwolnienie to dotyczy tylko takich świadczeń, z których przychody (dochody) nie podlegałyby w całości opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych w państwie, w którym prowadzone jest takie konto lub dla którego prowadzone jest takie subkonto, gdyby wypłata tych świadczeń została dokonywana na rzecz osoby mającej miejsce zamieszkania w tym państwie (art. 21 ust. 1 pkt 58ab ustawy PIT).

Opodatkowaniu 19% zryczałtowanym podatkiem dochodowym podlega dochód oszczędzającego na prowadzonym w Polsce koncie albo prowadzonym dla Polski subkoncie OIPE z tytułu zwrotu, środków zgromadzonych na tym koncie albo subkoncie. Przepis ten stosuje się z uwzględnieniem umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska (art. 30a ust. 2 w zw. z ust. 1 pkt 10a ustawy PIT).

Zwrot środków zgromadzonych w ramach OIPE jest instytucją prawną określoną przepisami art. 15 projektu ustawy. Dochód ze zwrotu dokonanego na podstawie art. 15 projektu ustawy określa się w sposób analogiczny do dochodu ze zwrotu środków zgromadzonych na IKE. W związku z tym nie zachodzi potrzeba wprowadzania do ustawy PIT norm prawnych, określających dochód ze zwrotu środków zgromadzonych w ramach OIPE i w związku z tym dla potrzeb określenia dochodu ze zwrotu środków zgromadzonych na prowadzonych w Polsce kontach OIPE lub prowadzonych dla Polski subkontach OIPE zostało dokonane odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów określających dochód ze zwrotu środków zgromadzonych na IKE (art. 30a ust. 8e w zw. z ust. 8 ustawy PIT);

2) zmiana w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 207) dotyczy objęcia nadzorem ubezpieczeniowym i emerytalnym

działalności dostawców OIPE, w szczególności zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalne w zakresie oferowania OIPE;

3) zmiana w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1808, z późn. zm.) w zaproponowanym art. 2 pkt 14 lit. h i w art. 2 w pkt 22 ma charakter dostosowujący i dotyczy wprowadzenia zmiany w słowniczku zawartym w art. 2 powyższej ustawy. Natomiast nowy pkt 7 w art. 35 umożliwi dokonanie wypłaty transferowej z konta OIPE na IKE;

4) zmiany w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2020 r. poz.180, z późn. zm.) są niezbędne w celu określenia uprawnień i obowiązków Komisji Nadzoru Finansowego. Na mocy postanowień rozporządzenia 2019/1238 konieczne było wyposażenie organu nadzoru – Komisji Nadzoru Finansowego w odpowiednie środki w celu zapewnienia stosowania przepisów tego rozporządzenia. Dotyczy to przede wszystkim dodatkowych uprawnień i obowiązków Komisji Nadzoru Finansowego, która zostaje wyznaczona do celów nadzoru nad dostawcami OIPE i dystrybutorami OIPE oraz do wykonywania obowiązków przewidzianych w rozporządzeniu 2019/1238. Mając na uwadze istniejące krajowe systemowe rozwiązania, w ocenie projektodawcy zasadnym jest wyznaczenie Komisji Nadzoru Finansowego, ponieważ do kompetencji tego organu należy ustawowo określony nadzór nad rynkiem finansowym i jego podmiotami. W tym celu w drodze nowelizacji ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym proponuje się wskazanie Komisji Nadzoru Finansowego jako właściwego organu w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia 2019/1238. Propozycja nowelizacji dostosowuje także regulację krajową do wymogów przepisów rozdziału X rozporządzenia dotyczącego kar, a w szczególności przepisów art. 67-69, a także przepisów art. 16 ust. 4, art. 34 ust. 6 rozporządzenia 2019/1238.

Projektowany art. 3h ust. 1 kształtuje uprawnienie organu nadzoru do przeprowadzania kontroli działalności dostawców i dystrybutorów OIPE obowiązanych do przestrzegania przepisów Rozporządzenia i projektowanej ustawy oraz stanowi, jakie czynności kontrolne pracownicy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w trakcie kontroli wykonują.

Komisja Nadzoru Finansowego będzie uprawniona do nakładania, w drodze decyzji, kar administracyjno-prawnych, o których mowa w art. 67 ust. 3 rozporządzenia 2019/1238 (projektowany art. 3j ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym). Należy wskazać, że wymieniony w ww. artykule katalog naruszeń obowiązków skutkujących nałożeniem sankcji administracyjnej jest zgodny z treścią art. 67 ust. 2 rozporządzenia 2019/1238, gdzie

prawodawca unijny wskazał przypadki wymagające obligatoryjnego wprowadzenia sankcji. Projektodawca zdecydował o nierozszerzaniu katalogu sankcji i środków naprawczych ponad sytuacje przewidziane przepisami rozporządzenia 2019/1238, ponieważ w ocenie projektodawcy sankcje i środki naprawcze wskazane w rozporządzeniu są wystarczające adekwatne w stosunku do naruszeń.

Wśród sankcji, jakie może zastosować Komisja Nadzoru Finansowego, przewidziano również kary pieniężne, do których odnosi się projektowany art. 3j ust. 1 pkt 4. Podkreślić należy, że maksymalna wysokość kary pieniężnej w przypadku osoby prawnej została określona stosownie do art. 67 ust. 3 lit. d rozporządzenia 2019/1238, która wynosi co najmniej 5 mln euro lub równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 14 sierpnia 2019 r., a w przypadku osoby fizycznej – w wysokości co najmniej 700 000 euro lub równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 14 sierpnia 2019 r. Wyjaśnić należy, że średni kurs euro na dzień 14 sierpnia 2019 roku, według danych NBP³, wynosił 4,3463 zł. Kwota 5 mln euro odpowiada kwocie 21 731 500 PLN, a kwota 700 000 euro odpowiada kwocie w 3 042 410 PLN. Te kwoty zostały uwzględnione w projektowanej ustawie. Należy zaznaczyć, że przywołany przepis rozporządzenia 2019/1238 przez swoją specyficzną konstrukcję może rodzić pewne wątpliwości interpretacyjne. Art. 67 ust. 3 lit. d i lit. f rozporządzenia 2019/1238 in principio stanowi bowiem „W przypadku osoby prawnej maksymalna administracyjna kara pieniężna w wysokości co najmniej 5 mln euro” i „W przypadku osoby fizycznej maksymalna administracyjna kara pieniężna w wysokości co najmniej 700 000 euro”.

Ponadto wskazać należy, że projektowany art. 3j ust. 1 pkt 4 lit. a posługuje się pojęciem „przychodu netto”, natomiast przepis art. 67 ust. 3 lit. e rozporządzenia 2019/1238, określający maksymalną wysokość nakładanych kar pieniężnych, posługuje się pojęciem „całkowity roczny obrót netto danej osoby prawnej, ustalony na podstawie ostatniego dostępnego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający”. W kontekście użytej terminologii należy wskazać, że w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.), w której określono m.in. zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniach finansowych jednostek, nie występuje pojęcie „całkowitego rocznego obrotu netto”. Z tego powodu proponuje się zastosowanie polskich odpowiedników sformułowania użytego w rozporządzeniu 2019/1238 i wprowadzenie do projektu ustawy pojęcia „przychód netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych”, którym posługuje się wspomniana ustawa o rachunkowości. W odniesieniu do zakładów ubezpieczeń

³ Na podstawie: Tabela kursów średnich NBP nr 157/A/NBP/2019

nakładane kary będą ustalane w zależności od przypisu składki brutto jako krajowego odpowiednika terminu unijnego;

5) zmiany w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2279 oraz z 2020 r. poz. 622) mają na celu objęcie regulacją tej ustawy oszczędzających w ramach OIPE, w tym w szczególności zapewnienie możliwości złożenia reklamacji czy udziału w postępowaniach prowadzonych na mocy tej ustawy. Ponadto zmiany przewidziane w art. 43c tej ustawy precyzują, że wpływy z tytułu kar pieniężnych nakładanych przez organ nadzoru zasilają Fundusz Edukacji Finansowej;

6) zmiana w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2020 r. poz. 971) ma na celu rozszerzenie przesłanek świadczących o niższym ryzyku prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, przez dodanie do tej regulacji zawarcia umowy i gromadzenia oszczędności w ramach OIPE.

Niezależnie od faktu, iż rozporządzenia unijne, na podstawie art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wiążą w całości i są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich, rozporządzenie 2019/1238 wprowadza regulacje wymagające dostosowania krajowego porządku prawnego.

Projekt przewiduje, że ustawa wejdzie w życie z dniem 15 sierpnia 2021 r.

Rozporządzenie 2019/1238 zostało opublikowane w dniu 25.07.2019 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 198) i weszło w życie z dniem 14 sierpnia 2019 r. Jednakże jego przepisy bezpośrednio stosuje się po upływie 12 miesięcy od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej aktów delegowanych, o których mowa w art. 28 ust. 5, art. 30 ust. 2, art. 33 ust. 3, art. 36 ust. 2, art. 37 ust. 2, art. 45 ust. 3 i art. 46 ust. 3 rozporządzenia 2019/1238. Do momentu opracowania projektu nie doszło do opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej wspomnianych aktów delegowanych. Z tego też względu rozwiązanie zawarte w projekcie ma na celu zapewnienie wejścia w życie przepisów krajowych odnoszących się do OIPE w momencie rozpoczęcia stosowania przepisów rozporządzenia 2019/1238.

Należy wskazać, że Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, jako organ odpowiedzialny za przygotowanie regulacji krajowych zapewniających skuteczne stosowanie

przepisów rozporządzenia 2019/1238, powiadomi Komisję i EIOPA o przepisach krajowych stosownie do treści art. 67 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597, z późn. zm.), w związku z czym nie podlegają notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w tych przepisach.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod nr UC67.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt nie wpływa na sektor małych i średnich przedsiębiorstw.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Nowak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Katarzyna Przewalska, Dyrektor Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego, tel. 22 694 58 28. 2. Magdalena Andrzejak, email: magdalena.andrzejak3@mf.gov.pl, tel. 22 694 55 95. 	<p>Data sporządzenia 7.12.2020</p> <p>Źródło: Prawo UE Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE)</p> <p>Nr w wykazie prac: UC67</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektu ustawy o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych jest dokonanie niezbędnych zmian w krajowym porządku prawnym w związku z wejściem w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE) i zapewnienie skutecznego stosowania tego rozporządzenia w polskim porządku prawnym. Wprowadzenie nowego ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego, którym jest OIPE (inaczej zwany PEPP) ma zapewnić obywatelom Unii Europejskiej nowe możliwości oszczędzania na emeryturę. Jego największą wartością będzie możliwość inwestowania transgranicznego, a także przenoszenie przy zmianie miejsca zamieszkania z jednego do innego państwa członkowskiego UE.

Jednym z czynników, który wymaga gromadzenia dodatkowych oszczędności jest starzenie się społeczeństwa europejskiego wraz wydłużającą się średnią długością życia oraz spadkiem przyrostu naturalnego, które może spowodować, że średnia wysokość emerytury państwowej będzie w dłuższej perspektywie spadać i stanowić coraz niższy odsetek średniego wynagrodzenia. Zwiększenie świadomości obywateli EU, że emerytura, którą otrzymają z państwowych systemów zabezpieczenia emerytalnego, będzie niewystarczająca do podtrzymania standardu życia z okresu aktywności zawodowej powoduje, że poszukują możliwości inwestycji długoterminowych na cel emerytalny. Komisja Europejska w ramach działań i analiz w zakresie Unii Rynków Kapitałowych dostrzegła problem zbyt niskiego odsetka osób odkładających dobrowolnie na przyszłą emeryturę. W związku z powyższym, aby likwidować bariery między rynkami krajowymi w zakresie gromadzenia oszczędności długoterminowych, proponuje się nowy produkt emerytalny którym jest OIPE (PEPP). Ma on służyć zwiększeniu konkurencji między podmiotami oferującymi programy emerytalne oraz zapewnieniu korzyści skali. Powinien on przynieść korzyści oszczędzającym, dając im dostęp do lepszych i tańszych produktów. Ponadto powinien spowodować zwiększenie stopy oszczędności oraz zmniejszyć luki w poziomie dochodów pomiędzy okresem aktywności zawodowej a okresem emerytalnym. Komisja Europejska we wrześniu 2016 r., opublikowała komunikat „Unia rynków kapitałowych – przyspieszenie reformy”, a następnie w śródkresowym przeglądzie Unii Rynków Kapitałowych zapowiedziała publikację projektu legislacyjnego dotyczącego ogólnoeuropejskiego produktu z zakresu indywidualnego zabezpieczenia emerytalnego, co też się stało. Projekt rozporządzenia został opublikowany w dniu 29.06.2017 r., któremu towarzyszyło zalecenie Komisji Europejskiej C(2017) 4393 final w sprawie traktowania pod względem podatkowym indywidualnych produktów emerytalnych, w tym ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego. Komisja Europejska zachęca państwa członkowskie do zapewnienia równego traktowania OIPE i podobnych produktów krajowych, przy jednoczesnym zachowaniu funkcjonujących krajowych kryteriów w zakresie stosowania ulg podatkowych. Rozporządzenie 2019/1238 zostało opublikowane w dniu 25.07.2019 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 198) i weszło w życie dniem 14.08.19 r., jednakże jego przepisy bezpośrednio stosuje się po upływie 12 miesięcy od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej aktów delegowanych, o których mowa w art. 28 ust. 5, art. 30 ust. 2, art. 33 ust. 3, art. 36 ust. 2, art. 37 ust. 2, art. 45 ust. 3 i art. 46 ust. 3. Do momentu opracowania projektu ustawy nie doszło do opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej wspomnianych aktów delegowanych. Propozycje zawarte w projekcie ustawy ograniczają się do kwestii, których uregulowanie nie pozostaje w sprzeczności z przepisami rozporządzenia i stanowią wykonanie przez Rzeczpospolitą Polską tych przepisów, które pozostawiają swobodę regulacji państwom członkowskim.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu zapewnienia prawidłowego wykonania niniejszego rozporządzenia UE konieczne było podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do wydania ww. ustawy. Intencją projektu ustawy o ogólnoeuropejskich indywidualnych produktach emerytalnych jest zachęta do długoterminowego oszczędzania na cele emerytalne w III (indywidualnym) filarze emerytalnym, co może przyczynić się także do rozwoju rynku kapitałowego. Wprowadzenie OIPE (ang. PEPP) ma zapewnić obywatelom Unii Europejskiej nowe możliwości oszczędzania na emeryturę, a jego istotną wartością będzie możliwość inwestowania transgranicznego, a także możliwość przenoszenia przy zmianie miejsca zamieszkania z jednego do innego państwa członkowskiego UE. Każde państwo członkowskie może skorzystać z funkcjonujących krajowych kryteriów w zakresie stosowania ulg podatkowych. W Polsce za odpowiednik OIPE można uznać IKE funkcjonujące w III filarze emerytalnym, stąd w projekcie przyjęto podobne rozwiązania podatkowe, jak w IKE. Podobnie jak w przypadku dochodów z IKE dochody z tytułu wypłat z OIPE będą zwolnione z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Roczny limit wpłat na OIPE będzie stanowił kwotę odpowiadającą 3-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok (wysokość kwoty wpłat na IKE w roku 2020 wynosi 15 681 zł). W celu zachowania równości oszczędzających w ramach OIPE na kontach w Polsce i zagranicą zostało wprowadzone zwolnienie świadczeń z OIPE z tytułu oszczędzania na prowadzonym za granicą koncie OIPE. Zwolnienie to dotyczy tylko takich świadczeń, z których przychody (dochody) nie podlegałyby w całości opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych w państwie, w którym prowadzone jest takie konto, gdyby wypłata tych świadczeń została dokonywana na rzecz osoby mającej miejsce zamieszkania w tym państwie. Oszczędzający, którzy zmieniają miejsce zamieszkania do innego państwa UE mogą dalej wpłacać składki do OIPE, który wykupili w państwie swojego pierwotnego miejsca zamieszkania zachowując prawo do korzyści związanych z nieprzerwanym inwestowaniem w ten sam produkt. Wyposaży się organu nadzoru – Komisję Nadzoru Finansowego – w odpowiednie środki prawne w celu zapewnienia stosowania przepisów rozporządzenia UE.

Ponadto projekt wprowadza zmiany do ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym, ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, do ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Na obecnym etapie trudno jest oszacować, czy nowy produkt OIPE, który będzie objęty zwolnieniami podatkowymi, a także limitem kosztów i opłat związanych z prowadzeniem OIPE w wysokości 1% zgromadzonego kapitału, będzie zachęcał do przenoszenia środków z instrumentów opodatkowanych.

Natomiast można przypuszczać, że OIPE stanie się produktem komplementarnym wobec istniejących już produktów (IKE, IKZE) w III filarze emerytalnym na polskim rynku emerytalnym.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Aktualnie nie występują w tym zakresie rozwiązania w innych krajach z uwagi na jednakowy termin na implementację rozporządzenia. Rozporządzenie 2019/1238 wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej. Niemniej zawiera ono również regulacje, z których wynika zobowiązanie dla państw członkowskich do uzupełnienia przepisów krajowych, tak aby wykonanie rozporządzenia było skuteczne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Komisja Nadzoru Finansowego i Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	1		KNF będzie zobowiązana do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia 2019/1238. Jako właściwy organ do sprawowania nadzoru w zakresie przestrzegania obowiązków związanych z dystrybucją OIPE. KNF została uprawniona do przeprowadzania kontroli działalności podmiotów oferujących OIPE. KNF została wyposażona w kompetencje do

			<p>stosowania środków naprawczych oraz nakładania kar administracyjnych, sankcji wobec podmiotów naruszających określone obowiązki rozporządzenia 2019/1238. Ponadto będzie mogła podawać do publicznej wiadomości informacje o nałożonych sankcjach w przypadkach wskazanych w rozporządzeniu 2019/1238.</p>
Potencjalni uczestnicy programu	Brak danych		<p>Proponowane rozwiązania powinny sprzyjać generowaniu oszczędności długoterminowych przez potencjalnych przyszłych uczestników programu. Poza tym OIPE mogą też zwiększyć transgraniczny przepływ środków emerytalnych w UE oraz zapewnić konsumentom odpowiednio szeroką ofertę indywidualnych produktów emerytalnych.</p>
<p>Dostawcy OIPE:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Instytucje kredytowe, które otrzymały zezwolenie zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE; -Zakłady ubezpieczeń, które otrzymały zezwolenie zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE, prowadzące działalność w zakresie bezpośrednich ubezpieczeń na życie zgodnie z art. 2 ust. 3 dyrektywy 2009/138/WE i załącznikiem II do tej dyrektywy; - Instytucje pracowniczych programów emerytalnych (IORP), które otrzymały zezwolenie lub zostały zarejestrowane zgodnie z dyrektywą (UE) 2016/2341 i które zgodnie z prawem krajowym są uprawnione i nadzorowane w celu oferowania również indywidualnych produktów emerytalnych; - Firmy inwestycyjne, które otrzymały zezwolenie zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE i które świadczą usługi zarządzania portfelem; 	Brak danych		<p>Możliwość oferowania OIPE przez krajowe i zagraniczne podmioty.</p>

<p>- Spółki inwestycyjne lub spółki zarządzające, które otrzymały zezwolenie zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE;</p> <p>- Zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi z UE (ZAFI z UE), którzy otrzymali zezwolenie zgodnie z dyrektywą 2011/61/UE.</p>			
---	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy zostanie przekazany do opiniowania i konsultacji z następującymi podmiotami: Polskim Funduszem Rozwoju, Giełdą Papierów Wartościowych, Narodowym Bankiem Polskim, Komisją Nadzoru Finansowego, Rzecznikiem Finansowym, Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych, Izbą Gospodarczą Towarzystw Emerytalnych, Izbą Zarządzającą Funduszami i Aktywami, Polską Izbą Ubezpieczeń, Związkiem Banków Polskich, Kasą Krajową SKOK, Krajowym Związkiem Banków Spółdzielczych, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy zostanie przesłany również do zaopiniowania przez szerokie grono partnerów społecznych, w tym przez związki zawodowe i organizacje pracodawców.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) projekt zostanie przekazany do następujących organizacji związków zawodowych: Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych i Forum Związków Zawodowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809) projekt zostanie przekazany do następujących reprezentatywnych organizacji pracodawców: Konfederacji Lewiatan, Związku Rzemiosła Polskiego, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Pracodawców Business Centre Club i Związku Przedsiębiorców i Pracodawców.

Przewiduje się wyznaczenie 30-dniowego terminu na zgłoszenie uwag do projektu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania												

	<p>Projekt nie wywołuje negatywnych skutków finansowych w postaci zwiększonych wydatków i zmniejszonych dochodów w relacji do obowiązujących przepisów dla budżetu państwa oraz pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.</p> <p>W projekcie zakłada się wskazanie KNF jako właściwego organu do celów nadzorowania przestrzegania przepisów i wypełniania obowiązków określonych w rozporządzeniu 2019/1238, co będzie skutkowało upoważnieniem do wykonywania dodatkowych zadań w przedmiotowym zakresie. Zadania nałożone na KNF będą wymagały zatrudnienia w Urzędzie KNF dodatkowej osoby w wymiarze pełnego etatu. Biorąc pod uwagę, iż koszty nadzoru pokrywane są co do zasady przez podmioty nadzorowane, dodatkowy etat nie będzie generować skutków dla budżetu państwa. Należy zauważyć, iż na obecnym etapie nie jest możliwe przedstawienie prognoz dotyczących kształtowania się wartości kar nakładanych przez KNF w kolejnych latach, biorąc pod uwagę brak źródłowych danych historycznych w tym zakresie.</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Skutki finansowe rozwiązań proponowanych w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych na obecnym etapie są trudne do oszacowania. Są one bowiem konsekwencją wprowadzenia na rynek krajowy nowej, kolejnej formy oszczędzania, jaką są ogólnoeuropejskie indywidualne produkty emerytalne (OIPE). Brak jest możliwości określenia, zwłaszcza w obecnej sytuacji gospodarczej, poziomu zainteresowania podatników nowym produktem emerytalnym. Należy również zaznaczyć, że w przypadku zwolnienia z opodatkowania wypłat ww. środków skutki z tego tytułu mogą wystąpić po upływie 5 lat od wejścia w życie rozwiązań w tym zakresie.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nowy produkt emerytalny może przyczynić się do rozwoju rynku kapitałowego, pobudzając inwestycje i wzrost gospodarczy.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Z uwagi na charakter transgraniczny nowego produktu emerytalnego pośrednią korzyścią dla gospodarstw domowych i obywateli może być perspektywnie zwiększenie oszczędności za pomocą OIPE na dodatkową prywatną emeryturę. Wejście w życie ustawy nie wpłynie na sytuację ekonomiczną i społeczną osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Strona internetowa KE: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/IP_16_3001 z informacją na temat wspierania rozwoju rynków emerytur indywidualnych i innych detalicznych usług finansowych oraz z informacją na temat oczekiwanych korzyści w związku z wprowadzeniem OIPE https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/MEMO_19_1631 .
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
--	---

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
--	---

Komentarz:
Zaproponowane rozwiązania wprowadzają szereg nowych obowiązków dla Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, w tym określony format sprawozdawczości. Faktyczne obciążenie nie może być na obecnym etapie jednoznacznie ocenione.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy. Dynamizacja rozwoju rynku kapitałowego wiąże się ze zwiększeniem możliwości finansowania inwestycji. Zwiększenie możliwości finansowania inwestycji może pobudzić rozwój przedsiębiorczości, a to z kolei może spowodować wzrost zatrudnienia w gospodarce.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: rynek kapitałowy	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	W wyniku inwestowania przez obywateli UE w OIPE może nastąpić zwiększenie podaży kapitału na cele związane z długoterminowymi inwestycjami.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wykonanie przepisów ustawy nastąpi wraz z jej wejściem w życie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Stosowanie regulacji będzie stanowić przedmiot bieżących analiz prowadzonych przez Ministerstwo Finansów oraz KNF. Zgodnie z art. 73 ust. 1 Rozporządzenia z upływem pięciu lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, a następnie co pięć lat, Komisja dokonuje oceny jego funkcjonowania oraz, po konsultacji z EIOPA, a w stosownych przypadkach także z innymi Europejskimi Urzędami Nadzoru, przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające główne ustalenia dokonane w trakcie tej oceny. Do sprawozdania w razie potrzeby dołącza wniosek ustawodawczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak